



kdöfjlkösjdflösadj flksadj f sdaöfl sd f sdf dsalöf sdjka



kdöfjlkösjdflösadj flksadj f sdaöfl sd f sdf dsalöf sdjka fölasd f öslkdj f sd fölsjkd fölsd fösid fjaölks adfö dsf lödkxf ls

Ankarsrums herrgård SAMLAR HELA FAMILJEN

Femton års sökande gav resultat. Ankarsrums bruksherrgård med inredning av Josef Frank motsvarade Pia och Hans Peedus krav. En ståtlig herrgård där de kan samla familj och vänner.

TEXT JOHN WERICH FOTO CHRISTER VALLSTRAND



kdöfjlkösdfklösasdj flksadj f sdaöfl sd f sdf ölsdjf ölskdjfl löksjdf lks dflkjsda flköjsa fk sdlakf dlöas

»Det var ett rejält projekt vi drog på, men det har varit roligt«

lödjlködsajf ölskdflöksadj ölskd lök lös ls dköl ölkaö ödlöasdkölas

lödjlködsajf ölskdflöksadj ölskd lök lös ls dköl ölkaö ödlöasdkölas

lödjlködsajf ölskdflöksadj ölskd lök lös ls dköl ölkaö ödlöasdkölas



RENOVERAD MED ENTUSIASM

ÄGARE: Pia och Hans Peedu, båda 65 år.

FAMILJ: Sönerna Tobias och Fredrik, 38 respektive 41 år.

YRKE: Pia är pensionerad chefssekreterare på Ericsson. Hans är pensionerad vinagent, vd för internationellt börsnoterat företag och senare senior advisor på Handelshögskolan i Stockholm

HUSET: Byggt under 1780-talet. Senaste renovering 1934 av Josef Frank, 650 kvadratmeter, 16 rum.

MARK: 1,5 hektar park.

EFTER MÅNGA ÅR i Stockholm längtade Pia och Hans Peedu till landet. Till naturen och den friska luften.

– Vi tittade säkert på 50 herrgårdar och letade mest runt Stockholm och så långt ner som till Valdemarsvik. Det var mer av en slump som vi hamnade här, säger Pia.

Pia som är uppvuxen i Småland hade inga tankar på att återvända. Det var nära att de inte gick på visningen av Ankarsrum, de tyckte det var för långt söderut.

– Det var en himla tur att vi ändå bestämde oss för att åka och det blev kärlek vid första ögonkastet för Pia. Det första hon sa när vi kom in i hallen var: ”Här ska vi bo!”, säger Hans.

Det är en solig dag och på höjden mellan Långsjön och Hällsjön ligger den ljusgula herrgården med sina flyglar. När Pia och Hans flyttade hit 2002 var det en helt annan syn som mötte dem. Huset var inbäddat i tät grönska och den vackra utsikten ner mot sjön var helt skymd av träd.

– Det var ett rejält projekt som vi drog på oss, men det har varit roligt hela vägen, säger Hans.

De första åren pågick ett febrilt arbete. Man lade om taket, putsade om fasaden, högg ner träd, anlade gräsmattor och grävde fram gångar och borrade för bergvärme. I huset drogs hela elsystemet om, ett nytt kök byggdes och rum efter rum renoverades.

– Det har varit otroligt roliga år då vi fått göra allt tillsammans. Vi har alltid jobbat var för sig innan och inte haft så mycket tid tillsammans. Att nu få genomföra detta projekt med Hans känns fantastiskt, säger Pia. ▶

kdöfjlkösdfklösasdj flksadj f sdaöfl sd f sdf ölsdjf ölskdjfl löksjdf lks dflkjsda flköjsa fk sdlakf dlöas



kdöfjlkösdfklösasdj flksadj f sdaöfl sd f sdf ölsdjf ölskdjfl löksjdf lks dflkjsda flköjsa fk sdlakf dlöas



HEM & GÅRDAR



lödjlködsajf ölskdflöksadj ölskd lök lös ls dköl
ölkaö ödlöasdkölas

Ankarsrum i nordöstra Småland är en gammal klassisk bruksort. 1655 fick de holländska bröderna de Bèsche privilegium av Kungliga Bergskollegium att anlägga järnbruk i Ankarsrum. Själva herrgården byggdes på 1780-talet av Peter Christopher Cederbaum. Efter hans död femton år senare startade en komplicerad och utdragen arvsprocess som slutade med att hans avlägsna släkting Emerentia Hoppenstedt, gift med Jacob Gustaf de Maré, ärvde bruket.

De Maré lade ner mycket arbete på att modernisera bruket och herrgården. När han dog 1821 efterträddes han av sin son Baltzar, kallad Tjustkungen för sin skicklighet att driva bruket. Han förvärvade även Toverums och Eds bruk som han moderniserade till samma standard som Ankarsrum.

Ankarsrum togs sedan över av Baltzars tre söner som drev bruket och bodde i herrgården fram till 1909 då bergsingenjören Sven Spånberg köpte bruket och herrgården. Han lyckades senare även köpa Ankarsrums Säteri som ligger i närheten och återuppförde där en stor säteribyggnad på grunden av den gamla huvudbyggnaden som revs i början av seklet. Sven Spånberg med fru flyttade in i det nya säteriet. 1933 bosatte sig deras son Måns Spånberg in i den gamla bruksherrgården och en omfattande renovering startade.

Ansvarig inredare var den kände arkitekten Josef Frank, verksam vid Estrid Ericssons Svenskt Tenn.

Det är Josef Frank som var ansvarig för ►



»Vi tittade säkert på 50
herrgårdar, det var mest av
en slump som vi hamnade här«

ÄGARLÄNGD

- 1600 Familjen Gyllenanckar.
- 1700 Början Brukspatron Hans Anderson.
- 1700 Anna Cederflycht.
- 1780 Peter Christopher Cederbaum.
- 1795 Emerentia Hoppenstedt g.m. Jacob Gustaf de Maré.
- 1909 Bergsingenjören Sven Spånberg.
- 1968 Electrolux AB.
- 1973 Familjen Helligren.
- 2002 Familjen Peedu.

kdöfljkkösjdfklöasdj fölsjkd fölsd fölsd fjaölks
adfö dsf lödksf ls ölskdjff ösalkdjf öksa dfölsa
öfl sajklf saölfj slköf södlfj döalfjks klsööklsdjf
löksadj flöskdjfflsökajf



kdöfjlkösjdflösdaj flksadj f sdaöfl sd f sdf ölsdjf ölkdsjfl löksjdf lks dflkjsda flköjsa fk sdlakf dlöas



kdöfjlkösjdflösdaj flksadj f sdaöfl sd f sdf ölsdjf ölkdsjfl löksjdf lks dflkjsda flköjsa fk sdlakf dlöas
ölsad ölsak dfljasl ödkfasj ölfjkasöl lsödkjfl löskjdf lk

»Även terrassens stenbord är ritat av Josef Frank«

lödjlködsajf ölkdsfjlöksadj ölskd lök lös ls dköl
ölkaö ödlöasdkölas

lödjlködsajf ölkdsfjlöksadj ölskd lök lös ls dköl
ölkaö ödlöasdkölas

lödjlködsajf ölkdsfjlöksadj ölskd lök lös ls dköl
ölkaö ödlöasdkölas



den vackra rumsdisponeringen och den fasta inredningen som finns här än i dag.

När man öppnar entréns dubbeldörrar möts man av den vackra hallen som går genom hela huset. Direkt till höger finns kapprum med vackra, fasta detaljer, till exempel uppvärmbara skoställ i granit, allt signerat Josef Frank.

Även hallens spisomfattning och svängda trappa visar Josef Franks skicklighet när det gäller enkelhet och materialval.

Den luftiga hallen har tre franska dörrar ut mot terrassen. Här låg tidigare två sovrum och en smal, mörk korridor som band samman de båda huslängorna.

Här samlar Pia och Hans gärna sina gäster före maten och bjuder på en drink eller bara för att njuta av värmen från den öppna spisen och utsikten ner mot Långsjön.

– Även stenbordet ute på terrassen är ritat av Josef Frank, det är i samma stil som spisomfattningen, berättar Pia.

Till höger om hallen öppnar sig ett valv in mot den eleganta matsalen vars väggar

är rostfärgade. Här inne flödar ljuset från tre fönster som alla vetter åt olika väderstreck.

– Det är verkligen ett rum som skapat för stora fester. Vi tycker om att ha gäster och vi sitter utan problem långt över tjugo personer här inne, säger Hans.

I direkt anslutning till matsalen ligger serveringsköket som binder samman kök och matsal. Här är hela inredningen från början av 1900-talet intakt. Allt är fortfarande i perfekt skick.

– Förr byggde med höga krav på kvalitén. Titta på det här utförandet, säger Hans stolt när han visar de välgjorda skåpen och förvaringsutrymmena.

På bänken står en gammal trotjänare, Electrolux hushållsassistent, som tillverkats i Ankarsrum sedan sextioalet. Produktionen pågår fortfarande.

Innanför serveringsgången ligger köket som Pia och Hans var tvungna att totalrenovera. Här var mörkt, smutsigt och nergånget. Bakom lager av takpapp hittade de ▶



lödjlködsajf ölkdsfjlöksadj ölskd lök lös ls dköl
ölkaö ödlöasdkölas



kdöfjlkösjdflösadj flksadj f sdaöfl sd fd kldsif slckf lkdf flks fl
fl flks flsflskjdfllssfasfsafsdfsadf

»Vi måste ha några projekt kvar«

till slut det vackra trätaket från 1700-talet. I anslutning till köket ligger det gamla skafferiet, även det var mörkt och ner-gånget. Här fann man bakom masonitski-vor den gamla inredningen med lådor och skåp som nu återställts till sin forna glans.

– Det är roligt att laga mat och bjuda till fest när man har så gott om utrymme och goda möjligheter, säger Pia.

Nu på sensommaren står kräftor ofta på menyn. De fiskar dem själva i Långsjön. Till de stora kräftsquivorna kommer familj och vänner och flera bor över i de många gästrummen i norra flygeln.

– Det bästa kräftkoket är det första, när man kommer hem med de nyfångade kräftorna på kvällen och kokar dem precis innan man går och lägger sig, säger Hans.

Pias och Hans två söner bor i Stockholm med sina familjer men de kommer ofta på besök. Pia tillägger att det tar faktiskt bara tre timmar till Stockholm och de åker ofta dit för att besöka vänner och gå på utställningar.

Barnbarnen älskar att vara på Ankarsrum och tillbringa många veckor varje år här med att utforska omgivningarna och leka i de många rummen. Det är verkligen ett hus gjort för stora familjer.

– Det är härligt att vi kan ha så mycket folk här samtidigt. Alla har sin egen pri- ►

»Det bästa kräftkoken
är årets första xxx xxx
xxxxxxxxxxx«

vata avdelning. Det gör att det är lätt att ha gäster längre perioder, säger Hans.

I husets södra delar ligger sällskapsrummen. Här hänger familjeporätt och modern konst av bland andra Salvador Dali, Bengt Lindström och Rune Pettersson.

Det som fortfarande återstår av renoveringen är södra flygeln. Här finns det stora och mycket stiliga biljardrummet som en gång i tiden även var orangeri.

– Vi har ännu inte hunnit med att renovera den södra flygeln, men det är på gång. Man måste ha några projekt kvar! □



kdöfjlkösjdfklösadj flksadj f sdaöf

I VÅRT GRANNSKAP

ÄTA GOTT PÅ: Trevliga värdshuset Gröna Tuppen i Färhult har fantastisk medelhavsmat.

www.gronatuppen.se

VÄRT ATT BESÖKA: Byggherren Cederbaums slott Helgerum är fantastiskt, inte öppet för besök men väl värt att åka dit och gå i parken.

HANDLA HÄR: Glasstillverkningen på Wirums säteri i Hjorthed, här kan du beställa din egen smaksättning, mjölken kommer från Jerseykor.

www.wirum.se